

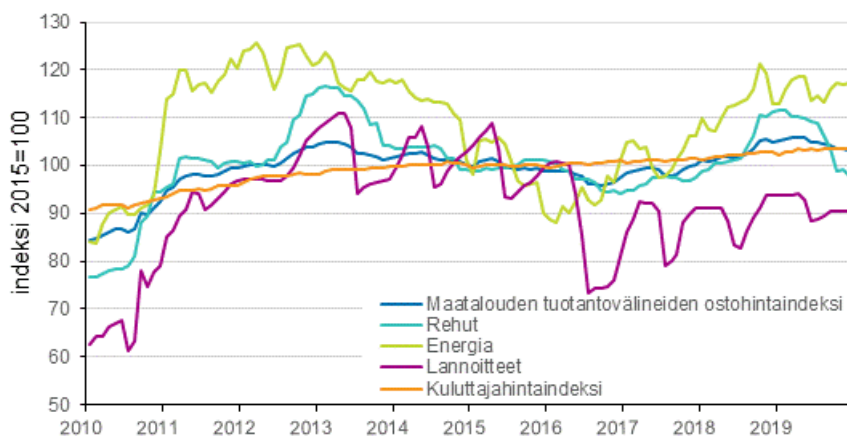
Maatalouden tuotantovälineiden ostohintaindeksi

2019, 4. vuosineljännes

Alkuvuoden rehavajeesta palattiin normaaliin, rehuviljat halpenivat kolmanneksen

Maatalouden tuotantovälineiden ostohinnat laskivat 1,8 prosenttia vuoden 2019 viimeisellä neljänneksellä. Maatalouden tuotantotarvikkeet ja palvelut maksoivat 3,3 prosenttia vähemmän ja investoinnit 1,9 prosenttia enemmän kuin vuosi sitten. Tiedot käyvät ilmi Tilastokeskuksen tuoreimmasta maatalouden tuotantovälineiden ostohintaindeksistä. Indeksillä kertoo, kuinka paljon maatalouden tuotantotarvikkeiden, palvelujen ja investointien hinnat ovat muuttuneet vuodesta 2015.

Maatalouden tuotantovälineiden ostohintaindeksi ja kuluttajahintaindeksi 2015=100, 1/2010–12/2019

Rehua hankittiin eläintiloille keskimäärin 11 prosenttia halvemmalla kuin vuosi sitten. Rehuseosten hinnat halpenivat kymmeneksen ja rehuviljoista maksettiin kolmannes vähemmän. Tämä tarkoitti paluuta katovuotta 2018 edeltäneelle hintatasolle. Lannoitteet maksoivat vajaat kolme prosenttia vähemmän kuin vuosi sitten. Lannoitteiden raaka-aineiden halpeneminen on pitänyt hinnan nostopaineet kurissa, vaikka perinteisesti lannoitteiden hinnat nousevat selvästi lannoitekauden edetessä. Sähkön hinta on pysynyt korkealla vuoden 2018 kuivasta kesästä lähtien ja oli nyt lähes kolme prosenttia kalliimpaa, kuin vuosi

sitten. Sähkön hintaan vaikuttivat mm. sääolosuhteet, päästöoikeuksien kalliimmat hinnat ja siirtomaksujen korotukset. Kokonaisuutena energian hinnat laskivat kuitenkin niukasti polttonesteiden halpenemisen takia. Maatalouden investointien hinnat jatkoivat nousuaan yleistä hintakehitystä jyrkemmin. Maatalouden koneet ja muut laitteet maksoivat kaksi prosenttia ja kuljetuskalusto 3,4 prosenttia enemmän kuin vuosi sitten.

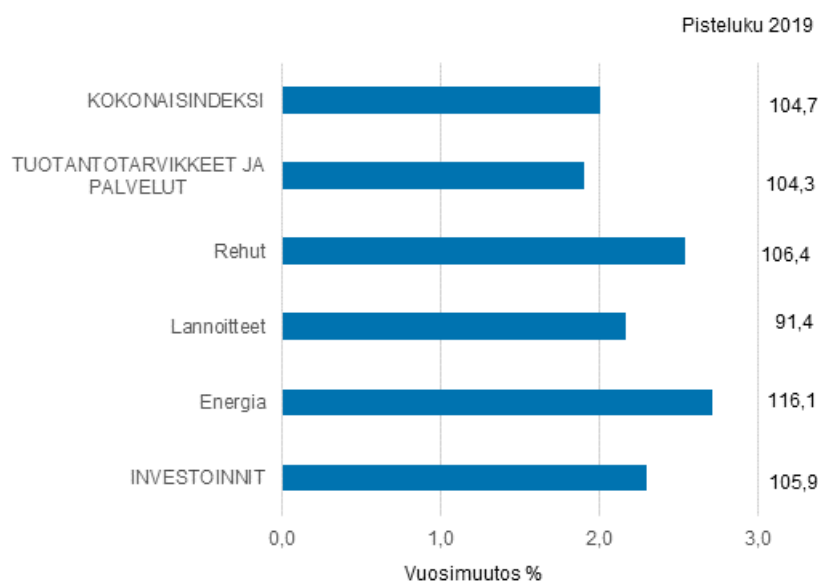
Maatalouden tuotantovälineiden ostohintaindeksi 2015=100, 4. vuosineljännes 2019

Indeksit (2015=100)	Pisteluku IV/2019	Neljännesvuosimuutos, %	Vuosimuutos, %
Kokonaisindeksi	103,3	-1,2	-1,8
Maatalouden tuotantotarvikkeet ja palvelut	102,1	-1,8	-3,3
Maatalouden investointeihin käytettävät tavarat ja palvelut	106,3	0,3	1,9

Maatalouden vaiherikas vuosi päättyi tuotantopanosten ostohintojen kahden prosentin nousuun

Maatalouden tuotantopanosten ostohinnat nousivat kaksi prosenttia edellisvuoteen verrattuna. Maatalouden vuotta leimasi 2018 kesän kuivuuden ja heikon sadon mukaanaan tuomat jälkimainingit. Rehun hinta oli ennätyskorkealla alkuvuodesta 2019, mutta kääntyi ripeään laskuun syksyllä normaalin sadon täytettyä viljelijöiden laarit. Keskimäärin rehu oli 2,5 prosenttia kalliimpaa kuin vuonna 2018. Alkuvuodesta lannoitteiden hinnat ovat normaalisti kalleimmillaan, hinnat laskevat uuden lannoitekauden alkaessa loppukesästä ja kääntyvät nousuun loppuvuotta kohden. Vuonna 2019 hinnan lasku oli hieman totuttua maltillisempaa, samoin loppuvuoden nousu. Lannoitteiden hinnat olivat keskimäärin 2,1 prosenttia kalliimmat kuin vuotta aiemmin. Sähkö maksoi melkein kymmeneksen enemmän kuin vuotta aiemmin. Polttonesteiden edellisvuotta halvemmat hinnat tasoittivat keskimääräiset energian hinnat 2,7 prosentin nousuun. Maatalouden investointien hinnat ovat pitkään nousseet maltillisesti yleisen hintakehityksen vanavedessä. Viimeisten kahden vuoden aikana hinnat ovat nousseet selvästi inflaatiota nopeammin, nyt nousu oli 2,3 prosenttia.

Maatalouden tuotantovälineiden ostohintaindeksi 2015=100, 2019

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Maatalouden tuotantovälineiden ostohintaindeksi 2015=100, IV/2019.....4

Kuviot

Liitekuviot

Liitekuvio 1. Maatalouden hintaindeksit ja kuluttajahintaindeksi 2015=100, 1/2010–12/2019.....5

Liitekuvio 2. Maatalouden tuotantovälineiden ostohintaindeksi 2015=100, 1/2010–12/2019.....5

Laatuseloste: Maatalouden tuotantovälineiden ostohintaindeksi 2015=100.....6

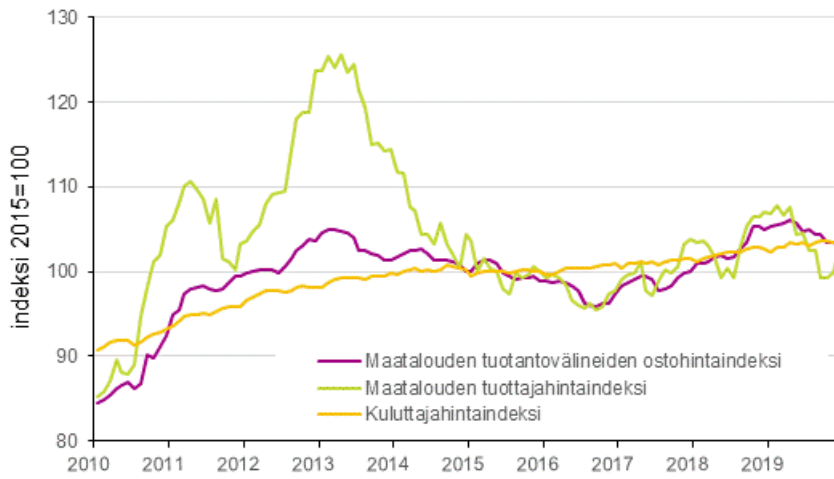
Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Maatalouden tuotantovälineiden ostohintaindeksi 2015=100, IV/2019

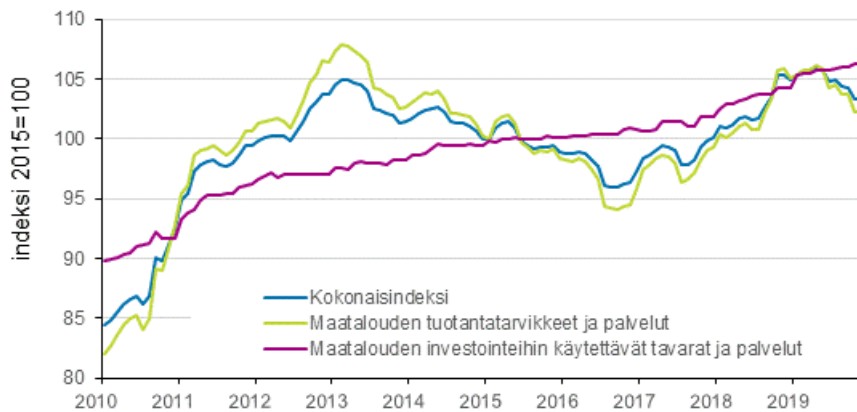
Indeksinimike	Pisteluku	Neljännesvuosimuutos, %	Vuosimuutos, %
200000 MAATALOUDEN TUOTANTOTARVIKKEET JA PALVELUT (Panos 1)	102,1	-1,8	-3,3
201000 SIEMENET JA TAIMIMATERIAALI	92,9	-12,3	-9,3
202000 ENERGIA, VOITELUAINEET	117,2	2,3	-0,6
203000 LANNOITTEET JA MAANPARANNUSAINEET	90,4	1,0	-2,7
204000 KASVINSUOJELUTUOTTEET JA TORJUNTA-AINEET	96,4	-0,4	-1,7
205000 ELÄINLÄÄKINTÄKULUT	103,4	0,1	1,8
206000 ELÄINTEN REHUT	98,6	-7,2	-11,0
207000 KONEIDEN HUOLTO JA KORJAUS	102,6	0,3	0,6
208000 RAKENNUSTEN HUOLTO JA KORJAUS	106,3	-0,4	0,5
209000 MUUT TAVARAT JA PALVELUT	104,3	-0,6	0,8
210000 MAATALOUDEN INVESTOINTEIHIN KÄYTETYT TAVARAT JA PALVELUT (Panos 2)	106,3	0,3	1,9
211000 TARVIKKEET	108,1	0,6	2,8
211100 KONEET JA MUUT LAITTEET	106,8	1,1	2,1
211200 KULJETUSKALUSTO	109,3	0,1	3,4
212000 RAKENNUKSET	103,6	0,0	0,5
212100 MAATALOUSRAKENNUKSET (EI ASUINRAKENNUKSET)	103,6	0,0	0,5
219000 MUUTA	106,0	-0,0	2,0
220000 MAATALOUDEN TUOTANTOVÄLINEIDEN OSTOHINTAINDEKSI YHTEENSÄ (Panos 1 + Panos 2)	103,3	-1,2	-1,8

Liitekuviot

**Liitekuvio 1. Maatalouden hintaindeksit ja kuluttajahintaindeksi
2015=100, 1/2010–12/2019**

**Liitekuvio 2. Maatalouden tuotantovälineiden ostohintaindeksi
2015=100, 1/2010–12/2019**

Laatuseloste: Maatalouden tuotantovälineiden ostohintaindeksi 2015=100

1. Tilastotietojen relevanssi

1.1 Yhteenveto tilaston tietosisällöstä ja käyttötarkoituksesta

Maatalouden tuotantovälineiden ostohintaindeksi 2015=100 sisältää indeksipistelukuja maatalouden tuotantopanosten hinnanvaihteluista. Indeksillä kuvaa viljelijän kannalta tuotantopanosten arvonlisäverottomien hintojen kehitystä ja hintakehityksen vaikutusta maatalouden tuotantopanosten ostoihin liittyviin menoihin. Tilaston käyttäjiä ovat mm. kansantalouden tilinpito maatalouden taloustilien yhteydessä, tutkimuslaitokset, Eurostat, DG Agri, FAO ja viljelijät.

1.2 Käsitteet

Maatalouden tuotantovälineiden ostohintaindeksi sisältää hintaindeksitietoja maatalouden tuotantopanosten ostohinnoista. Indeksien keskeiset käsitteet on määritelty Tilastokeskuksen käsitteetietokannassa ja kuvattu indeksin menetelmäselosteessa: <http://tilastokeskus.fi/til/ttohi/men.html>.

1.3 Luokitukset

Indeksin kuusinumeroisen luokitus noudattaa maatalouden tilinpidon luokitusta pääpiirteissään (Economic Accounts for Agriculture EAA, jolla on yhteys kulloinkin voimassa olevaan toimialaluokitukseen NACE ja sen suomalaiseen versioon TOL). Tiedot on luokiteltu Eurostatin kuusinumeroisen luokituksen mukaan kahteen pääryhmään: 1. maatalouden tuotantotarvikkeet ja palvelut sekä 2. maatalouden investointeihin käytetyt tavarat ja palvelut. Pääryhmät on jaettu yhteensä 12 alaryhmään, jotka on esitetty tarkemmin julkaisussa EU:n Maataloushintatilastojen käsikirja ([Handbook for EU Agricultural Price Statistics](#), March 2008).

1.4 Tietolähteet

Maatalouden tuotantovälineiden ostohintaindeksin pääasialliset tietolähteet ovat yritykset, yhdistykset ja maatalouskaupan keskusliikkeet. Suoraan yrityksiltä kerättävien tietojen lisäksi hintaindeksien laadinnassa käytetään hyväksi myös muiden Tilastokeskuksen tilastojen hintatietoja tai indeksipistelukuja.

1.5 Lait, asetukset ja suositukset

Maatalouden hintaindeksit laaditaan Tilastokeskuksessa yhteistyössä Eurostatin kanssa perustuen "herrasmiehsopimukseen". Maatalouden ostohintaindeksin hintatietojen keruu ja tilaston laatiminen perustuu välillisesti seuraaviin lakeihin: EP:n ja neuvoston asetus maatalouden tilinpidosta (EY) N:o 138/2004, Laki maaseutuelinkeinotilastoista 20.12.1996/1197, Laki maaseutuelinkeinorekisteristä 29.12.1994/1515, Tilastolaki 23.4.2004/280.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Maatalouden tuotantovälineiden ostohintaindeksi lasketaan Laspeyres'n hintaindeksin mukaisesti. Indeksien laskenta vaatii perusvuoden painorakenteen lisäksi indeksin sisältämien tuotteiden ja palveluiden kuukausittaisen hintaseurannan. Perusvuotta vaihdetaan yleensä viiden vuoden välein, jolloin painorakenne muutetaan vastaamaan perusvuoden tilannetta. Perusvuosi päättyy nollaan tai viiteen.

Painorakenne perustuu tilaston perusvuotena hankittujen tavaroiden ja palveluiden ostokustannuksiin sekä muilta maataloilta välituotekäyttöä varten hankittujen viljelykasvituotteiden kustannuksiin.

Indeksit lasketaan kuukausi-, neljännesvuosi ja vuosi-indekseinä.

Kutakin indeksiin kuuluvaa hyödykettä on valittu edustamaan yksi tai useampi tuote tai palvelu, joiden hintoja seurataan kuukausittain. Hintatiedot ovat koko kuukauden määräpainotettuja keskihintoja tai hintoja tilastokuukauden 15. päivän sisältävältä viikolta. Joitakin hintatietoja, kuten investointitarvikkeiden ja varaosien hintoja, kysytään tarvittaessa harvemmin.

Indeksilaadintamenetelmää on kuvattu tarkemmin tilaston kotisivuilta löytyvissä menetelmäkuvauksissa ja maatalouden hintaindeksien käsikirjassa ([Handbook for EU Agricultural Price Statistics](#), March 2008).

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Maatalouden tuotantovälineiden ostohintaindeksi mittaa maataloudessa, puutarhataloudessa ja turkistarhauksessa käytettävien tuotantotarvikkeiden ja -palveluiden sekä investointien hintakehitystä. Indeksien laskentaa varten kerätään noin 350 hintatietoa. Indeksit ei kata palkkojen, palkkakustannusten, vakuutusmaksujen eikä korko- ja pellon vuokramenojen kehitystä. Indeksit kattaa koko Suomen ja alueellista jakoa ei ole.

Tilasto mittaa maataloudessa käytettävien tavaroiden ja palveluiden ostohintojen ns. puhdasta hinnanmuutosta. Indeksilaskenta perustuu parivertailuun. Ideana on seurata tilaston sisältämien tuotteiden ja palvelujen hintoja ja laskea niiden avulla indeksipisteluvut. Tuotteet kuitenkin muuttuvat ajassa. Niiden fyysisissä ja taloudellisissa ominaisuuksissa tapahtuu muutoksia, jolloin suora parivertailu ei ole mahdollista. Tällaisissa tapauksissa estimoidaan laadunmuutumisesta johtuva osa hinnanmuutoksesta, ja se eliminoidaan tilastosta. Esimerkiksi traktorin tekniset ominaisuudet muuttuvat uuden mallin myötä, tuotteen takuu- tai rahoitusehdot saattavat muuttua tai paljousalennusten ehtoja muutetaan; tämänkaltaisista muutoksista johtuva hinnanmuutos ei vaikuta indeksin pistelukuun.

Laadunmuutoksia on erityisesti lannoitteissa, rehuissa ja koneissa. Tuottajien ostamat tarvike-erät ovat erikokoisia ja myös rahtikustannus vaihtelee; indeksissä pyritään seuraamaan samankokoisen tavaraerän hintaa tilalle toimitettuna. Lannoitteiden ja rehujen osalta oletetaan, että ne käytetään saman tuotantojakson aikana.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Indeksi julkaistaan 45 päivää tilastoneljänneksen päättymisen jälkeen. Mikäli 15. päivä osuus viikonloppuun tai arkipyhään, julkaistaan tilasto seuraavana arkipäivänä. Marraskuun puolivälissä julkaistaan ennuste koskien vuoden keskimääräisiä pistelukuja. Tarvittaessa julkaistaan ylimääräisiä tilastojulkistuksia. Tarkempi julkaisuaikataulu löytyy osoitteesta: <http://tilastokeskus.fi/ajk/julkistamiskalenteri/index.html>.

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Maatalouden tuotantovälineiden ostohintaindeksistä julkaistaan internetissä julkistusten yhteydessä tuoreimpia lukuja käsittelevä lyhyt tiedote, joka löytyy tilaston kotisivulta.

Maatalouden tuotantovälineiden ostohintaindeksi julkaistaan seuraavissa paikoissa: Maatalouden tuotantovälineiden ostohintaindeksin kotisivuilla (<http://tilastokeskus.fi/til/ttohi/index.html>), Suomen tilastollisessa vuosikirjassa, Tilastokatsauksissa, Maataloustilastollisessa vuosikirjassa (Luke) ja Eurostatin julkaisuissa ja tietokannoissa.

Maatalouden tuotantovälineiden ostohintaindeksiin liittyvää dokumentaatiota on saatavissa tilaston kotisivulta sekä tilastoa tuottavalta Tilastokeskuksen vastuualueelta (sähköpostiosoite mthi@stat.fi ja puhelinnumero 029 551 1000 / maatalouden tuotantovälineiden ostohintaindeksi).

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Maatalouden hintaindeksit ovat vertailukelpoisia pääosin muiden EU-maiden maatalouden tuotantovälineiden ostohintaindeksien kanssa.

Maatalouden tuotantovälineiden ostohintaindeksiä on laskettu vuodesta 1990 lähtien Eurostatin luokituksilla. Indeksisarjat eivät ole kaikilta osin vertailukelpoisia nykyisin käytössä oleviin indeksisarjoihin, esimerkiksi verotuksen ja luokitusten osalta.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Maatalouden hintaindeksit kuvaavat maataloustuotteiden ja tuotantovälineiden arvonlisäverottomien hintojen muutoksia: indeksit eivät kuvaa määrien, viljelijän saaman tulon tai menojen muutoksia. Suomen liittyessä Euroopan unioniin vuonna 1995 muutettiin maatalouden tuotantovälineiden ostohintaindeksin laskentaperusteita Eurostatin luokitusten mukaisiksi. Maatalous tuli vuoden 1995 alusta arvonlisäverotuksen piiriin, mikä laski indeksia tuona ajankohtana.

Lisätietoja

Marianne Rautelin   029 551 3421
Vastaava tilastojohtaja:
Jan Nokkala

mthi@stat.fi
www.tilastokeskus.fi

Lähde: Maatalouden tuotantovälineiden ostohintaindeksi 2015=100. Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tietopalvelu ja viestintä, Tilastokeskus
puh. 029 551 2220
www.tilastokeskus.fi

Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1797-6502 (pdf)